

Rapport från expertgrupps- och kommittémöte för spannmål, oljeväxter, ris, socker och olivolja inom den gemensamma marknadsordningen den 30 april 2026

Sammanfattning

Röstning av förordning om borttagande av möjligheten till att använda råsocker för aktiv förädling beslutades på mötet. I övrigt sedvanliga dagordningspunkter om väderleksutvecklingen och marknadssituationen för de olika produkterna samt redovisning av medlemsländernas statistikrapportering.

Nästa möte: 28 maj.

1.1 Väderlekssituationen 1 mars – 20 april

Väderförhållandena har generellt varit gynnsamma för sådden i stora delar av Europa. Torra och milda förhållanden sedan slutet av vintern har möjliggjort fältarbete i rätt tid och tidig samt snabb sådd. Samtidigt kan tilltagande underskott av markfukt påverka etableringen av grödorna.

Ihållande torka i delar av Central- och Östeuropa (bla Tyskland, Polen och Tjeckien) har försvårat sådden, vilken kan leda till ojämn uppkomst.

I sydöstra Europa har perioder med kallt väder bromsat fältarbetet. Låga temperaturer i början av april försenade vårsådden, särskilt i Ungern, Rumänien och Bulgarien.

Ojämn nederbörd har lett till varierande förhållanden mellan regioner. Torrt väder i västra och norra Europa möjliggjorde oavbrutet fältarbete, medan lokala regn i södra Europa förbättrade markfuktigheten men orsakade mindre och kortvariga avbrott i sådden.

1.2 Marknadssituationen för socker

Sockerpriserna på världsmarknaden har, efter än längre period av sjunkande priser, stigit igen under den senare tiden. Den brasilianska valutan har stärkts, vilket i sin tur fördyrar exporten ifrån landet (Brasilien är världens största exportör av råsocker). Prognoser som anger lägre produktion (-3 %) i Brasilien 2026/27 samt lägre globalt överskott i världen av socker har också påverkat priserna uppåt. De

högre priserna på olja gör det mer attraktivt att producera etanol i stället för socker i brasilianska fabriker. Den senaste prisnoteringen för vitsocker i EU (mars) uppgick till 510 euro/ton.

Kommissionen presenterade en uppdatering av försörjningsbalansen 2025/26. Produktion och konsumtion beräknas till 16,6 miljoner respektive 13,8 miljoner ton. Jämfört med föregående år är detta en marginell ökning av produktionen medan konsumtionen ökas med knappt 200 000 ton. Importen och exporten beräknas till 1,53 miljoner ton respektive 4 miljoner ton. Handelsuppgifterna innehåller även socker i bearbetade produkter. Jämfört med föregående år förväntas exporten minska medan importen förväntas öka. De utgående lagren av socker beräknas öka till drygt 2,6 miljoner ton.

1.3 Aktiv förädling av socker

Kommissionen presenterade förordningsförslaget som innebär att råsocker inte får användas inom systemet för aktiv förädling för att bearbetas till vitsocker.

Aktiv förädling innebär att import av vit- och råsocker sker tullfritt till EU för att används i tillverkningen av en bearbetad produkt. Den bearbetade produkten kan därefter exporteras eller säljas inom EU. Vid försäljning måste dock gällande tull betalas innan detta kan ske för att. Export kan också ske i förväg av bearbetade produkter och därefter importeras likvärdig råvara från tredje land i samma mängd som tidigare används vid bearbetningen. Den ökande importen av råsocker inom systemet anses bidra till ett överskott som i sin tur innebär lägre priser på EU-marknaden.

Ändringarna beslutades på mötet.

1.4 Marknadssituationen spannmål, oljeväxter och ris

De geopolitiska händelserna (situationen i Hormuzundet) påverkar alltjämt världsmarknadspriserna på spannmål fast i mindre utsträckningen än tidigare. God tillgång på spannmål och väderleksfaktorer som bristande nederbörd och frostsador på vete i viktiga odlingsområden i USA påverkar mer för tillfället. Högre fraktkostnader, på grund av stigande priser på diesel, har inneburit lägre exportpriser på vete i EU.

I den senaste prognosen från IGC justerades den globala produktionen av spannmål 2025/26 upp till 2 474 miljoner ton, främst beroende på ökad produktion av majs i Argentina. Den totala veteproduktionen hölls oförändrad på 845 miljoner ton medan produktion av majs ökade till 1 324 miljoner ton. Utgående lager av spannmål höjdes till 638 miljoner ton eftersom konsumtionen i Indien sänktes. Den preliminära prognosen för den kommande spannmålsskörden 2026/27 sänktes till 2 414 miljoner ton beroende på lägre användning av mineralgödsel i världen, främst i länderna på södra halvklotet.

Kommissionens senaste uppskattning avseende spannmålsskörden 2026/27 framgår av nedanstående tabell.

(million tonnes)

	2025/26	2026/27			
	Forecast	Mar Projection	Apr Projection	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-year av. (%)
Soft wheat	135.1	125.9	127.3	-5.7	0.5
Durum wheat	8.1	7.8	7.8	-3.6	1.2
Barley	55.6	54.7	52.9	-4.9	4.7
Maize	60.7	61.2	61.1	0.8	1.3
Rye	7.3	6.9	6.9	-5.8	-6.1
Oats	8.8	7.6	7.7	-13.5	2.4
Total	290.6	278.1	277.6	-4.5	0.9

Source: DG AGRI - E4

Den globala rapsproduktionen för 2025/26 väntas öka till 95 miljoner ton och konsumtionen bedöms nå 94,2 miljoner ton. För 2026/27 väntas produktionen minska till 94,3 miljoner medan konsumtionen stiger till 95,3 miljoner ton beroende på god efterfrågan.

Kommissionens senaste uppskattning avseende rapsskörden 2026/27 framgår av nedanstående tabell.

EU OILSEEDS PRODUCTION *(million tonnes)*

	5-year trimmed average	2025/26	2026/27		
			April	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-y AVG (%)
Rapeseed	18.79	20.18	20.79	3.0	10.6
Sunflower	9.28	8.72	8.79	0.8	-5.2
Soya Beans	2.75	2.82	2.75	-2.6	-0.2
TOTAL	30.82	31.80	32.40	1.9	5.1

Sources : EC - DG AGRI.

1.5 Marknadstransparens

information från kommissionen om medlemsländernas rapportering av priser och andra uppgifter för vegetabiliska produkter i olika handelsled.

Medlemsländernas rapportering av lageruppgifter för spannmål, oljeväxter samt utsäde hade inte förbättrats sedan föregående månad.